

fűgefa

A csíkszentkirályi Szent István király plébánia havilapja

„amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk.” Róm 5, 8B

A Szent Szív ünnepe a keresztény hit szívének ünnepe

A Szent Szív ünnepe a keresztény hit szívének, a Szeretetnek az ünnepe; a Szeretet ünnepe, amely Isten maga. Az ünnep arra hív bennünket, hogy elmélkedjünk a szereteten, amelyet Isten mindannyiunk iránt érez, hogy felismerjük, mennyire méltatlanok és megajándékozottak is vagyunk egyszerre, és hogy közelebb kerüljünk ahhoz az elhatározáshoz, hogy ennek a szeretetnek a hordozóivá legyünk mindenki számára.

Az ünnep, lehetőséget kínál, hogy a Szent Szív három arcáról elmélkedjünk, amelyek egyszerre inspirálhatnak és kihívást is jelenthetnek számunkra!

A Szent Szív első arca: a Szülői Szív

A Szentséges Szív szülői szívként jön szembe velünk, az Atya szíve, aki arra vágyik, hogy közel tartson minket, a kezünket fogva vezessen minket, az igazság útján. Úgy jelenik meg, mint egy anya szíve, aki arra vágyik, hogy táplálja gyermekét és biztonságban épségben a karjaiban lássa felnőni azt. Ez a magatartás tükrözi a Teremtő szívét, aki teremtette a teremtményt, és örvend a teremtmény jólétének és örömének. A Szülő-szív minden pillanatban szeret minket, bárhogyan vagyunk és bármit is csinálunk. Az Úr közel jön hozzánk, és vágyik arra, hogy magához vonzzon, és csak rajtunk múlik, hogy valóban befogadjuk-e ezt a szeretetet, és hagyjuk-e, hogy betöltsön bennünket.

A szomorú tény az, hogy sokan elutasítják ezt a szeretetet - egyesek tudatosan, mások tudatukon kívül. De az Úr soha nem utasít el minket, a Szülő-szív tárt karokkal várja a tékozló gyermekek visszatérését.

Az ünnep hálára szólít bennünket, arra, hogy köszönetet mondjunk az Isten szeretetének, amely olyan gondoskodó, és olyan szerény! Köszönjük meg Isten szeretetét, amelyet családtagjainkon, a közeli személyeken keresztül osztott meg velünk, azokon keresztül, akik ismeretlenek, de mégis oly sok jót tesznek értünk. Mindezek azok az utak, amelyeken keresztül a Szülői-szív elér minket, hogyan ne legyünk hálásak érte?

A Szent Szív második arca: az Erőtelmes Szív

A Szentséges Szív bizonyára szelíd és alázatos, de határozottan nem gyenge és nem kicsi! Ez az a szív, amely feltárja Isten hatalmasságát a maga egyszerűségében és emberségében.

(folytatás a 4. oldalon)

5.
oldal

Jézus
Szent Szíve

6.
oldal

Készítsétek az Úr útját -
Keresztelő Szent János

10.
oldal

Keresztelő Szent János
születése

Liturgikus útmutató

június
1
CSÜTÖRTÖK

JÉZUS KRISZTUS, AZ ÖRÖK FŐPAP
(Szent Jusztiносz)
Sir 42,15-25; Zs 32; Mk 10,46-52
Betelik az Úr dicsőségével az Ő alkotása

június
2
PÉNTEK

(Szent Marcellinus és Péter)
Sir 44,1.9-13; Zs 149; Mk 11,11-26
Dicsérjük a jábor férfiakat,
kiknek kegyessége nem ért véget

június
3
SZOMBAT

LWANGA SZENT KÁROLY ÉS VÉRTANÚTÁRSAI / Sir 51,12-20; Zs 18B; / Mk 11,27-33 / Ifjúkoromtól kértem a bölcsességet: szívem örömét lelte benne

június
4
VASÁRNAP

SENTHÁROMSÁGVASÁRNAP (főnnep)
(Sz. Quirinus-Kerény, Caracciolo Sz, Ferenc)
Kiv 34,4b-6,8-9; Dán 3,52-56; 2Kor 13,11-13; Jn 3,16-18 / Az Úr irgalmas és kegyelmes Isten

június
5
HÉTFŐ

SENTE BONIFÁC
Tob 1,1a,2; 2,1-9; Zs 111; Mk 12,1-12
Tóbiás jobban félt az Istent, mint a királyt

június
6
KEDD

(Szent Norbert, Szent Kolos)
Tob 2,10-23; Zs 111; Mk 12,13-17
Tóbiás nem fakadt ki az Isten ellen,
mikor a vakság sújtotta

június
7
SZERDA

Tob 3,1-11.24-25; Zs 24; Mk 12,18-27
Mindkét könyörgés
meghallgatásra talált Isten színe előtt

június
8
CSÜTÖRTÖK

(Prágai Szent Ágnes, Szent Medárd, Boldog Sándor István) / Tób 6,10-11a; 7,1.9-17. 8,4-10; Zs 127; Mk 12,28b-34 Ábrahám Istene kössön össze benneteket, és teljesítse áldását rajtatok

június
9
PÉNTEK

(Szent Efrém, Szent Primusz és Feliciánusz)
Tób 11,5-17; Zs 145; Mk 12,35-37
Megfenyített az Isten,
de meg is könyöröl rajtam

június
10
SZOMBAT

Tób 12,1.5-15.20; Tób 13,2-8; Mk 12,38-44
Áldjátok az Istent,
és hirdessétek minden csodatettét

június
11
VASÁRNAP

ÚRNAPJA (főnnep)
(Szent Barnabás apostol) / MTörv 8,2-3.14b-16a; Zs 147; 1Kor 10,16-17; Jn 6,51-58
Mannával táplált az Úr, amelyet nem ismertél

június
12
HÉTFŐ

2Kor 1,1-7; Zs 33; Mt 5,1-12
Isten vigasztal meg minket, hogy mi is megvigasztalhassunk másokat

június
13
KEDD

PÁDUAI SENTE ANTAL
2Kor 1,18-22; Zs 118,129-135; Mt 5,13-16
Isten pecsétjével eljegyzett,
és a Lélek zálogát adta szívünkbe

június
14
SZERDA

(Sente Elizeus)
2Kor 3,4-11; Zs 98; Mt 5,17-19
Az Újszövetség szolgálói lettünk:
nem a betűé, hanem a Léleké

június
15
CSÜTÖRTÖK

ÁRPÁDHÁZI BOLDOG JOLÁN
2Kor 3,15 - 4,1.3-6; Zs 84; Mt 5,20-26
Isten világosságot támasztott a mi szívünkbe is

június
16
PÉNTEK

JÉZUS SENTE SZÍVE (főnnep)
MTörv 7,6-11; Zs 102; 1Jn 4,7-16; Mt 11,25-30
Szeret benneteket az Úr, és megtartja esküjét

június
17
SZOMBAT

(Szűz Mária Szíve)
2Kor 5,14-21; Zs 102; Mt 5,33-37
Ne magunknak élünk, hanem annak,
aki értünk meghalt és föltámadt

június
18
VASÁRNAP

ÉVKÖZI 11. VASÁRNAP
Kiv 19,2-6a; Zs 99; Róm 5,6-11; Mt 9,36 - 10,8
Ti lesztek az én tulajdonom:
papok királysága és sente nép lesztek

június
19
HÉTFŐ

(Sente Romuáld apát, Sente Gyárfás és Protáz)
2Kor 6,1-10; Zs 97; Mt 5,38-42
Mindenben úgy viselkedünk, mint Isten szolgálója

június
20
KEDD

2Kor 8,1-9; Zs 145; Mt 5,43-48
Krisztus értünk szegényé lett,
hogy általa meggazdagodjunk

június
21
SZERDA

GONZÁGA SENTE ALAJOS
2Kor 9,6-11; Zs 111; Mt 6,1-6.16-18
Isten a jókedvű adakozót szereti

június
22
CSÜTÖRTÖK

(Nolai Sente Paulinus,
Fisher Sente János és Morus Sente Tamás)
2Kor 11,1-11; Zs 110; Mt 6,7-15
Isten evangéliumát ingyen hirdetem köztetek

június
23
PÉNTEK

2Kor 11,18.21b-30; Zs 33; Mt 6,19-23
Az összes egyházakért való gond terhel

június

24

SZOMBAT

KERESZTELŐ SZENT JÁNOS**SZÜLETÉSE (főünnep)**Iz 49,1-6; Zs 138; ApCsel 13,22-26; Lk 1,57-66.80
Már anyám méhében szolgájának teremtet az Úr

június

25

VASÁRNAP

ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP(Aquitániai Szent Prosper, Vercelli Szent Vilmos,
Szent Dorottya) / Jer 20,10-13; Zs 68,8-35;
Róm 5,12-15; Mt 10,26-33 / Kiragadja az Úr a
szegény ember életét a gonoszok hatalmából

június

26

HÉTFŐ

(Alexandriai Szent Cirill, Szent János és Pál)

Ter 12,1-9; Zs 32; Mt 7,1-5

Ábrahám elment, ahogyan az Úr mondta neki

június

27

KEDD

SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY (ünnep)

Bölcs 10,10-14; Zs 111; Mt 22,34-40

Kemény viadalban neki

juttatta a győzelmet az Úr

június

28

SZERDA

SZENT IRÉNEUSZ

Ter 15,1-12.17-18; Zs 104,1-9; Mt 7,15-20

Ábrahám hitt Istennek,
és ez megigazulásra szolgált

június

29

CSÜTÖRTÖK

SZENT PÉTER ÉS PÁL APOSTOLOK (főünnep)

ApCsel 12,1-11; Zs 33; 2Tim 4,6-8.17-18;

Mt 16,13-19 / Most már tudom: az Úr
elküldte angyalát, hogy kiszabadítsan

június

30

PÉNTEK

(A római egyház első szent vértanúi)

Ter 17,1.9-10.15-22; Zs 127; Mt 8,1-4

Tartsd meg szövetségemet,
nemzedékről nemzedékre

Magyar és Magyarországhoz köthető boldogok

Boldog Batthyány-Strattmann László

Dr. Batthyány-Strattmann László 1870. október 28.-án született Dunakilitiben.

Hercegi rangja ellenére diplomás orvosként működött, 1902-ben Köpcsényben nyitotta meg Magyarország első korszerűen felszerelt vidéki kórházát.

Az általa felírt recepteket és szemüvegeket a gyógyszerészek és látszerészek ingyen váltották be, mivel László doktor minden hónap végén egy összegben rendezte a számlát, vagyonának nagy részét a szegények gyógyítására áldozta.

Trianon után Köpcsényt Ausztriához csatolták, így a szegények orvosa a körmendi kastélyba költözött, ahova berendezte új kórházát a szembetegek számára.

Kiváló műtőorvos hírében állt, napi nyolcvan - száz beteget látott el feleségével, aki egyben asszisztense is volt.

Mélyen vallásos ember volt, tizenegy gyermekét is ebben a hitben és szeretetben nevelte. 1916-ban feleségével, Ödön fiával és sógornójával belépett a ferences harmadrendbe.

Műtétek előtt és alatt mindig imádkozott, de gondoskodott betegei lelki gondozásáról is. Sok szenvedés után, hatvanéves korában halt meg, 1931. január 22.-én.

Másfél évtizeddel a halála után elindították boldoggáavatási perét, de a politikai helyzetek miatt csak 2003. március 23.-án avatta boldoggá Szent II. János Pál pápa.

 www.magyarkurir.hu/hirek/boldog-batthyany-strattmann-laszlo-orvos

Boros Bogárka

A Szent Szív ünnepe a keresztény hit szívének ünnepe

(folytatás az első oldalról) Ahogyan Szent Pál is jelzi, minden hatalom aláveti magát ennek a szívnek, és ebből a szívből tanulhatjuk meg az Isten mindent átölelő bölcsességét. Egy olyan bölcsességet, amely a szeretetben van elültetve és a szeretetre épül - nem pedig gőgben, kegyetlenségben és arroganciában. Mi nem rendelkezünk azazal a képességgel, hogy felfogjuk ennek a szeretetnek a szélességét vagy a hosszát, magasságát vagy mélységét, Jézus Szívének szeretete minden tudásunkat meghaladó szeretetet. Az Erőteljes Szív, nagy és erős, és mindent elsöprő. Ez egy olyan szív, amely mérték nélkül szeret és határok nélkül, mindenkit és mindenkit szeret. Ismer minden mozdulatot, amit teszünk, és minden választásunkat, sőt az indítékokat és a szándékokat, bármennyire is rejtve vannak, vagy akármilyenek is legyenek! Milyen hatalmas és félelmetes ez. A csodálattossága nem csak abban áll, hogy tudja hanem abban a tényben, hogy annak ellenére, hogy mindent tud, továbbra is szeret és átölel minket, őszintén és gondoskodással!

Az Erőteljes Szív kihívása az, hogy csodáljuk a mérhetetlenségét a szeretet határtalanságát. Időnként elszomorító, hogy egyes személyek és csoportok hajlamosak Istent bosszúállónak beállítani, egy megtorló, egótudatos, arrogáns személynek beállítani!

Szépen fogalmaz a Szentírás: tanuljatok tőlem, mert én szelíd vagyok és alázatos szívű... vagy jöjjetek hozzám, és én megnyugvást adok nektek... ez az a fajta szív, amelyről ma elmélkedünk: ez az igazi hatalom, amit ünnepelni kell, amitől el kell ámulni.

Fontos, hogy ne sajátítsuk el a rémületet keltő istenképeket, helyette tanuljuk meg, hogy áhítattal álljunk a kifizérhetetlen szeretet és a mérhetetlen irgalmasság előtt, ami maga Isten. A Szent Szív ereje a szelídség és irgalom! Nem kellene-e valóban felismernünk, hogy ami körülvesz bennünket, ebben a szívben és ezen a szíven keresztül, az maga Isten teljessége?

A Szent Szív harmadik arca: az átszúrt szív

A Szent Szív az átluggatott szív. A szív, amelyre kegyelemért, irgalomért, megbocsátásért és Isten életadó öleléséért tekintünk.

A Szent Szív egy adakozó szív, amely az utolsó csepp vérig és vízig adta önmagát. A víz, amely kifolyt, megmosott bennünket, és a vér, amely kiömlött, életet ad nekünk. A Szívből kifolyó víz lemosta a múlt bűneit, és a kiömlő vér lett a mi reménységünk lényege, amelyet Krisztus ígér, nekünk, mint Isten gyermekeinek.

Az átszúrt szív, vérzik, a mi elutasításunk, az énközpontú döntéseink, az egoista tendenciánk miatt, mivel magunkat tartjuk a legfontosabbnak az egész univerzumban, elvárva, hogy minden és mindenki a mi igényeinket és örömeinket szolgálja, és csak nehezen nyitjuk meg a szemünket a mások szükségletei előtt.

Amikor az átszúrt szívet szemléljük törekedjünk kialakítani egy olyan elhatározást magunkban, hogy kinyújtjuk a kezünket, hogy kilépünk önmagunkból, hogy megpróbálunk érezni a másik iránt, hogy megpróbáljuk megérteni és beleélni magunkat a mások élethelyzetébe, és nem vesszük a mások létét természetesnek. Mert Isten úgy szeretett minket, hogy odaadta nekünk a Fiát, aki meghalt azért, hogy megmentsen minket, hogy Isten gyermekeivé tegyen minket. Az átluggatott szív arra biztat bennünket, hogy áradjunk ki, hogy ne csak magunkra, a saját magánéletünkre és szükségleteinkre figyeljünk, hanem vigyük Isten szeretetét másokhoz, testvéreinkhez, barátainkhoz és szomszédainkhoz, az „ügynevezett” idegenekhez és mindenkihez, aki bármilyen szükségben szenved! Ez az elhatározás az, ami minket és a hitünket is Krisztusivá teszi bennünket pedig krisztusiakká.

Ezt kell megmutatnunk a világnak a döntéseinkben és a mindennapi életünkben, a krisztusi hit szívét - a szeretetet!

A Szent Szív, amely egy Szülő-szív, egy Erőtéljes Szív és az Átszúrt Szív, a szeretet ünneplésére hív bennünket, a mindennapi életünkben, a személyes hitünkben és a

keresztény közösségi életünkben. Vegyük észre, hogy a Szent Szívet ünnepeelve, a kereszténység szívét ünnepeljük: A szeretetet!

Marci pap

Jézus Szent Szíve

Jézus szívének tisztelete dogmatikailag a Szentírás alapján: Jézus kereszten átszúrt szíve a megváltó szeretet szimbóluma. Magát az Istenembert ünnepeljük, de úgy, ahogy szívének szeretetét kifejezte.

Jézus szíve Isten emberré lett Fiának szíve, a megváltó isteni szeretet jelképe. Tiszteletének alapja az, hogy Jézus egész embersége, így Szíve is az Isteni Személy kifejezője. A Szentírásban a szív az ember erkölcsi és vallási személyiségének foglalatja, nem lélektani, hanem egész-emberi fogalom, ösfogalom, mely egyszerre fejezi ki a testi és a lelki valóságot. Jézus szívének átszúrása és oldalának megnyitása jelképezte a szeretet végtelenségét, a Szentlélek elküldését és a szentségek forrását, erejét.

Az egyházatyák a Jn 7,37–38-ra hivatkozva („Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyon mindenki, aki hisz bennem. Amint az Írás mondja: élő víz folyói fakadnak majd belőle.”) Jézus szívét az élő víz forrásaként jelölték meg. A középkorban már kimutatható bizonyos körökben, különösen a 13–14. század német misztikusainál a Jézus Szíve-tisztelet. Ezt követően a 16. században főként a jezsuiták és a karthauziak terjesztették a tiszteletet, aminek teljes kibontakozása a 17. században élt

Alacoque Szent Margit látomásaihoz kapcsolódik, melyek során Jézus különösen az emberi hálátlanságot fájlalta, s a Szív tisztelőitől engesztelést, valamint gyónást és áldozást kért a hónap első péntekjén.

IX. Piusz pápa 1856-ban Jézus Szíve ünnepét az egész Egyházra kiterjesztette. A főünnep napja a pünkösd utáni második vasárnapot követő péntek. Ezenkívül Jézus Szívét ünnepeljük minden elsőpénteken és június havában.

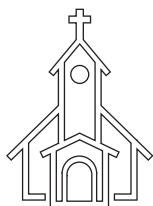
Alacoque Szent Margit látomásai nyomán terjedt el Jézus szívének következő ábrázolása: megnyitott, lángoló szív, melyből kereszt nő ki a szeretetből vállalt halál jelképeként.

Egy másik népszerű ábrázolás pedig Szent Fausztina nővér látomásaiból született: az Irgalmas Jézus képén fénysugarakként árad az irgalmasság és a szeretet Jézus szívéből.

Istenünk, te szent Fiadnak bűneink miatt megsebzett Szívében nagy irgalmassággal megnyitottad szereteted végtelen kincstárát; add, kérünk, hogy amikor hűséges szeretetünk hódolatát bemutatjuk neki, a méltó elégtétel köteles adóját is lerójuk iránta. Aki velled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

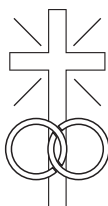
☞ Magyar katolikus lexikon

Összeállította: **Marci pap**

Ünnepeink

- Szentháromság vasárnapja
- Úrnapja
- Szent Péter és Szent Pál apostolok

Házasságkötés

Szeretettel köszöntjük egyház-községünk új családjait:

**Balló Zsolt és Burszán Kinga
Orbán Csaba és Udvari Brigitta
Jánosi Csaba és Urszuly Piroska**

Készítsétek az Úr útját - Keresztelő Szent János

Az evangéliumok szerint Keresztelő Szent János Zakariás pap és Erzsébet fia, Jézus rokona, Kr. e. 7 körül született. Apjának Gábiel arkangyal vitte hírül, hogy addig magtalan felesége fiút fog szülni, neve János lesz és sokakat megtért majd az Úrhoz. Zakariás kételkedett, ezért a fiú születéséig néma maradt. Felnővén önmegtartóztató életet élt a Jordán menti pusztában, isteni parancsra prédikálni kezdett, bűnbánatot hirdetett és aki megvallotta bűnét, azt megkeresztelte, azaz megmártotta a Jordán vizében. Innen a görög neve, Baptizész, megmértő. Teveszőrt viselt, sáska és vadméz volt az eledele. Fellépése és népszerűsége egyre erősödő népmozgalmat idézett elő, sokan úgy vélték, ő a Messiás, ő viszont azt hirdette, hogy majd utána jön, aki majd Szentlélekkel fog keresztelni

és akinek ő még a saruszíját se méltó megoldani. Jézus is elment hozzá és megkereszteltette magát, ekkor hallatszott a szózat az égből, amelyben az Atya kedvelt fiának jelentette ki őt.

János nyilvánosan megróttta Heródes Antipasz királyt, aki féltéstvérétől elvette annak feleségét, Heródiást, ezért az uralkodó börtönbe vettette. Heródiás lánya a mostohaapja, Heródes Antipasz születésnapján elrejtett táncpalatya bűvöletbe ejtett mindenkit, így mostohaapja felajánlotta, hogy táncáért cserébe bármit kérhet. Anyja befolyására a lány, Salome keresztelő János fejét kérte. A király igen szomorú lett, de az esküre és a vendégekre való tekintettel nem akarta elutasítani. Elküldte a hóhért, azzal a paranccsal,

hogy hozza el János fejét. Az ment és lefejezte a börtönben és tálcára téve elhozta a fejét, odaadta a leánynak, a leány pedig átnyújtotta anyjának.

Halála után a hagyomány szerint tanítványai Szamariában temették el Kr. u. 29-ben.

*Josef Max: Keresztelő Szent János,
Prága*

Egyházunk megünnepli Szent János földi születésnapját, mely június 24., és vértanúságának, égi születésének napját (augusztus 29.) is. Ünnepe magyar nyelvterületen Szent Iván napjaként ismert (június, Szent Iván hava). Népszokásai a nyári napfordulóhoz kapcsolódnak, az esztendő legközelebbi éjszakájának ünnepe. Egyes vidékeken Virágos Szent Jánosnak vagy Búzavágó Szent Jánosnak is nevezik.

Vértanúságának emléknapja augusztus 29., az ünnep neve Keresztelő Szent János

fővétele. A magyar hagyomány Nyakavágó János vagy Nyakavesztő János napjának nevezi, ezen a napon nem szabtak, nem vágtak.

Jelképei: Isten báránya, pásztorbot, keresztfa zászlóval, tál levágott fejével és lilium.

Védőszentjüknek tekintették az ágyúöntők, bányászok, bográrok, bőrmunkások, cipészek, csizmadiák, festők, haragöntők, kárpiatosok, kocsigyártók, kocsmárosok, kötélgyártók, madárkereskedők, övkészítők, puskaművesek, rézművesek, szabók, szíjgyártók, szűcsök, takácsok, vargák, vaskereskedők, vendéglősök. Segítségül hívták hátgerincbántalmak, sebek, arcbántalmak, izombántalmak, gyermekbetegségek, bőrbetegségek, fejfájás, epilepszia és marhavész gyógyítására.

Sok helynevünk őrzi emlékezetét, néhány ismertebb település: Szentjános (Pest, Torontál, Torda-Aranyos vármegyékben), Biharszentjános, Morvaszentjános, Mosonszentjános, Szentjánosháza, Szentjánoshegy, Szentjános-pusztá (Bars, Esztergom, Nógrád vármegyékben), Szepesjánosfalva.

Kárpát-medencében ábrázolásai megtalálhatók freskómaradványokon, táblaképeken, gótikus szárnyasoltárokon, gótikus faszobrok alakján, oltárképeken, mennyezetképeken, barokk keresztlőmedencén.

Alakja gyakran feltűnik híres és közismert művészeti alkotásokon, megfestette Leonardo, Tiziano, Caravaggio, Giuliano Bugiardini, Hans Memling, Joachim Patinir, Andrea del Castagno, Lorenzo Salimbeni, Giotto di Bondone, Kernstok Károly, Kerényi Jenő.

Történelmünk egyik legtöbbet emlegetett gyászos eseménye, a mohácsi vész kapcsán a Brodarics I. „Igaz leírás a magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról” Szigethy Gábor a könyvhöz írt előszava is arra enged következtetni, hogy a középkori Magyarországon is milyen fontos és számon tartott dátum volt Keresztelő Szent János. „Négy hónappal később, 1526. augusztus 29-én, Keresztelő Szent János feje vételének napján délután a mohácsi síkon másfél órányi hősi küzdelemben elvérzik Magyarország. A király halott, halottak az országnagyok, lekasabolt vitézek holttetemeinek ezrei borítják a vértől lucskos csatateret. Tomori Pál levágott fejét lándzsavégre tűzi a török, s győzelemittasan körbehordozza táborában. Szulejmán néhány napig várakozik, majd elindul Budára. Útjában az országot fölégeti”. Egyes történészek szerint nem kizárt, hogy Szulejmán szándékosan választotta a fejvesztett szent keresztényekre nézve baljós emléknapját stratégiai döntő csaták megvívásának időpontjául (1521. augusztus 29-én foglalta el Nándorfehérvárt, 1526. augusztus 29-e a mohácsi csatavesztés, 1541. augusztus 29-én került Buda is hatalmába 150 esztendőre).

Keresztelő Szent Jánosról egyházi népénekek is fellelhetők, a *De Sancto Ioanne Baptista* az evangéliumi elbeszélésekből szerkesztett históriás-epikus ének, feltehetően korábbi erdélyi kéziratok hagyományból származik, amelyet Kájoni is ismert.

...Miként Szent János, téged szerethessünk,
És tiszta szívből szüntelen aldhassunk,
Te szent nevedet hogy mi dicsírhessük,
Mennyben imadhassunk. (részlet)

Ut queant laxis resonare fibris kezdetű brevium himnusz, a korai karoling kor liturgikus költészetének legszebb alkotásai közé tartozik, a középkori liturgiában általánosan ismerték, énekeltek. Latin eredetije Kájoni János: *Cantionale Catholicum*-jában (1676), egyházi énekek, dicséret, zsoltárok és litániák című énekeskönyvében is megtalálhatóak.

Tested földözlet tevé-ször ruhával,
Es övedzettül sanyarú madzaggal:
Eteled vólt, erdei méz, sáskával;
s' Vizi itallal.

A' több Próféták Christust csak hirdették,
Ő el-jövéset csak meg-jövendölték:
De te-általad újjal mutatatték,
s' Dicsöítették.

Imák és könyörgések formájában is fennmaradtak emlékek:

Istenünk, te azért támasztottad Keresztelő Szent Jánost, hogy népét előkészítse Krisztus Urunk méltó fogadására. Add meg Egyháznak a lelki örömek ajándékát, és vezess mindnyájunkat az üdvösség és a béke útjára. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen. Istenünk, ki azért küldted Keresztelő Szent Jánost, hogy a népet előkészítse Krisztus Urunk eljövételére, kérünk, add meg népednek a Szentlélek örömét, és vezérelj híveid szívét az üdvösség és a béke útjára!

Istenünk, te úgy akartad, hogy Keresztelő Szent János születésében is, halálában is Fiad előfutára legyen, és a vértanúságot is vállalja az igazság és az erkölcs védelmében. Add, hogy példája szerint mi is állhatatosan

helytálljunk tanításod megvallásában. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Úgy a világirodalomban (Buchanan XVI. sz.-i drámájában, Oscar Wilde Salome című drámájában, Jochanaan néven, Gustave Flaubert művében), mint a magyar irodalomban is fellelhető kiemelkedő alakja Reményik Sándornál vagy Babits Mihály Szentjánosfő versében az alábbi biblia történet jelenik meg.

„... A véres Föld, mint egy szentjánosfő,
táncos a légi Sors ölében, noha még
élet, élet van benne! Meg-megrándul,
kínlódik, s néha szédületén
pillanatnyi villanás
fut át: a véres fő Salomé vad ölében
az eljövendő Krisztusról álmodik”.

Babits Mihály: Szentjánosfő (részlet)

Juhász Gyula gyermekkorának az átlagosnál jóval erősebb vallásos nevelése megjelenik költészetében, elsősorban az újszövetség ihlette bibliai versei pl. a Salome, ennek hangulatát, a szöveg mögött rejlő mély líraiságot, a biblia mélységesen emberi mondanivalóit ragadta meg és fejezte ki.

...- Künn hozsannát kiált a csöcselék –
A biforkárpit megremeg bele
S ő álmatagon lehajtja fejét!
– „Új gyönyör tűzcsóvjára kell nekem,
Vesszenek a régi mámorok!
János feje kell! A szép idegen!
Érette dalolok és táncolok.
Arany tálon, úgy hozzátok nekem!”
Jön a fej. S vér és vér a szőnyegen!
Juhász Gyula: Salome (részlet)

Radnóti Miklós a Két szentkép című versében Mária és János alakját mutatja meg, közel száz éve így emeli ki a János személyét:
...Asszonyt nem ösmert sohase, de sokszor
napestig vízben állt; ruháját
szótták teveszőrből, deréköve bőr
volt, étele sáska s erdei méz!
Radnóti Miklós: Két szentkép (részlet)

Kortársak közül Vörös István költőnek visszatérő inspirációi a bibliai történetek.

...Teveszőr ruha, bőröv.

Negyven nap éhezés a csupaszsiklák között. Vagy több.

A szélsikálta tetőről

beláttam Júdea városait.

Láttam, ami még nincs, de lesz.

És elkezdni prédikálni

a pusztában. Nyolc napig teljesen

magam. Már lebegtem a táj

fölött, mint fejem

fölött, egész alacsonyan,

a keselyűk.

És ez csalta oda ez első karavánt.

Ajándékokat hoztak, meghallgattak,

sátort vertek, sirtak.

Az volt a jó, hogy valaki másról

kellett beszélnem. Aki majd jön.

Nem én. Én senki, én csak előszél

vagyok, ébredés előtti motyogás.

Nem értem, mért hallgattak

olyan sokan. Vásár szerveződött körém.

...Ne irigyljete! Nem könnyű

látni és beszélni. Nem könnyű

prédikálni, az emberek lelkére hatni.

Nem könnyű Júdea vad bogáncsos

pusztáit járni, mezítláb, mikor a szemed

vérzik az egyiptomi napisten szúrásától,

talpad a vándortüskétől,

a hasadról a bőrt lekoptatta

a daróc és bentről az éhezés.

Vörös István: Keresztelő Szent János evangéliuma (részlet)

A népköltészet kedvelt területén, a népmesékben példázatként bukkant fel, de a nyitrai, rábaközi népdalainkban is előfordul.

Virágos Szent János,

Éjszakád világos.

Míg előtted leszek,

Tiszteletet teszek,

Csak addig világos,

Légy aztán homályos!

Tűzét megrakhatja virágos Szent János,
Világolj, világolj,

Csak addig világoj,
Míg én nálad vagyok,
És ha én elmegyek, te is elaludjál.

Régen a szentiváni szokásokhoz különböző tűzzel, vízzel, növényekkel kapcsolatos mágikus cselekedetek, hiedelmek, varázslások, jóslások voltak köthetők.

Csikszentdomokoson az angyalozás volt szokás e napon. A menet élén haladt a cseppettyűs, egyedüli fiú a csoportban, felsőtestén a jobb válláról átlósan induló piros szalaggal, utána a király, a legnagyobb leánygyermek a csoportból, fején díszes koronával, őket követik a kisebb lánykák (angyalok) fejükön búzavirág-koszorúval. Így jártak házról-házra köszöntő énekekkel „Óh, Szent János édes atyánk, Az egekből tekints le ránk.

Téged köszönt minden virág
Óh, Szent János mi szerelmünk!

A pusztában barmok között
Huszonhárom esztendőket,
Oltárimádságok között,

Oh, Szent János, édes atyánk!” (részlet)

A háziaktól pedig tojást, cipőt, süteményt vagy aprópénzt kaptak fizetségül.

A felnőttek a faluban a házak elé lombokból sátrat emeltek, abban imádkoztak.

Csikdelnén, Keresztelő Szent János búcsúnapján a hívek a vigília éjszakáját a templomban töltötték, ilyenkor „hallani a Jordán vízének zúgását”.

A Rába vidékén a Jánoska-eresztés (Jánoska-kísérés, Jánoska-úsztatás) a tavaszi szokáskör egyik hagyománya volt a védőszent ünnepén, körmenet tartottak és mulatozással ünnepeltek. Napja vetőnap az őszi repára és retekre. A faluvégen, erdőszélén rakott tüzeknek varázserőt tulajdonítanak: megvédenek a boszorkányoktól, a rovaroktól, rágcshalóktól, betegségektől, elsősorban a pestistől, a termést pedig védik a jégveréssel szemben.

A „hosszú mint a szent Iván éneke” közmondás a XVI. század óta ismert, Heltai Gáspár 1570-ben ezt írta: „Hallottam, hogy igen hosszú a Szent Iván éneke, hogy az ördög megkezdvén, el nem végezhetette, hanem megfulladt rajta.”

*Julius Schnorr von Carolsfeld fametszete
(1860)*

Múlt századi szólás-gyűjteményekben a tűzgyújtást kísérő hosszú, több részes, rítusú sorozatra vonatkoztatták a mondást.

A régi embert ijedség esetén is Szent János segítségét kérte:

...”Jer, jer, Keresztelő Szent János,
Hozd az aranykancsódat.

Menj a Jordán vizére, hozz vizet.

Öntsd az élő fának sebes tüzére,
Hogy ebből a Julcsából az ijedség kimenjék”...
Betegséget is elneveztek róla a jánostáncnak, nyavalyatörésnek nevezett szervi idegbetegséget.

A magyar népi növénynévadásban a szentekkel kapcsolatos elnevezések között a leggyakoribb.

„Szent János füveként” több lágyszárú faj ismert, mint az édesgyökér (*Glycyrrhiza glabra*), a muskotályzsálya (*Salvia sclarea*), a keserű csucor (*Solanum dulcamara*) a lilá ökörfarkkóró (*Verbascum phoeniceum*), a pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), a kárpáti varjúháj (*Sedum telephium*), az orbáncfű (*Hypericum perforatum*). Utóbbit Szent János véreként is ismerték, népszerűsége és széleskörű felhasználása mellett a rontás távoltartására már 1400-as években

ilyen rigmusok születtek: „Mind a boszorkány s az ártó szellem hatalmukat vesztik az ember ellen, ha annak Szent Jánosnap éjjelén szedett orbáncfű füzére a mellén. S hogy házad vész, sem vihar ne érje, srontás ellen a szent mindenkor védje, mint melleden az orbáncfű füzére, virítson a szemöldökén a virágnak vére”.

„Szent János kenyere” a koloncos legyezőfű (*Filipendula vulgaris*), a csomós görvélyfű (*Scrophularia nodosa*).

Szent János kenyere a mediterrán térségben élő szentjánoskenyérfa és az édesgyökerű páfrány (*Polypodium vulgare*).

„Szent János öve” a kapcsos korpafű (*Lycopodium clavatum*). A zsályafajokra gyakran a „szentjánoslevél” megnevezést használják. „Szent János gaza” pedig a tejoltó galaj (*Galium verum*) népi neve.

Ismerjük mécsbogár vagy kecsér néven is a szentjánosbogarat (*Lampyrus noctiluca*), egyedi természeti jelenség a szentjánosbogár tánc, így csodálatos élményben lehet részük mindazoknak, akik június második felében figyelik nászukat.

☞ Balázs Lajos (1997): Angyalozás. In: S. Lackovits Emőke (szerk.): Népi vallásosság a Kárpát-medencében II. Veszprém – Debrecen.

☞ Bálint Sándor (1977): Ünnepi kalendárium I., Budapest.

☞ Benedek Marcell (1963): Magyar irodalmi lexikon. Akadémiai kiadó, Budapest.

☞ Diós István (2009): A szentek élete. Szent István Társulat, Budapest.

☞ Dömötör Tekla (1983): A népszokások költészete, Akadémiai Kiadó, Budapest.

☞ Erdélyi Zsuzsanna (1974): Hegyet hágék, lőtőt lépék. Archaikus népi imádságok, Kaposvár.

☞ Jankovics Marcell (1997): Nyakavágta szentek. In: Jelkép-kalendárium, Csokonai Kiadó, Debrecen.

☞ Juhász Gyula (1966): Juhász Gyula összes versei I-II. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

☞ Radnóti Miklós (1984): Radnóti Miklós összes versei és versfordításai, Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

☞ Ortutay Gyula (1976): Magyar népdalok. Szépirodalmi Kiadó, Budapest.

☞ Szigethy Gábor előszava (1983). In: Brodaries István: Igaz leírás a magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról Magvető Kiadó, Budapest.

☞ Vörös István (2013): Keresztelő Szent János, Irodalmi Jelen folyóirat (X. szám), Budapest.

Összeállította: Székely Gabriella

Keresztelő Szent János születése

Az előfutár, az Úr útjának előkészítője, Keresztelő Szent János.

Márk evangéliumának kezdetén olvassuk: „Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának evangéliuma kezdődik. Izajás próféta megírta: »Nézd, elküldöm követemet, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!« Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára.” (1,1–4)

Az evangéliumokban és Az apostolok cselekedeteiben megörzött régi igehirdetési formulák egybehangzó tanúságtétele szerint: Jézus nyilvános föllépésének kezdetei Keresztelő Jánosnak a Jordán mellett indított bűnbánó mozgalmába nyúlnak vissza. Lukács evangéliumának (2,30) tanúsága szerint bizonyos, hogy János föllépése előtt a pusztában élt, tehát azon a helyen, amelyhez Izrael végső várakozásai fűződtek. Azonban a messiásjeltekkel szemben ő nem ígért semmiféle megmentő csodát, amely igazolhatta volna őt.

A hagyomány egyetlen csodáját sem említi.

A Lukács-evangélium mondja el János születésének és névadásának csodálatos körülményeit idős szülei, Zakariás zsidó pap és Erzsébet otthonában. János anyja méhétől fogva el volt telve Szentlélekkel. Ő volt tehát Jahve végső időkre szánt prófétája, aki születése, beszéde és tettei által meghozza Izrael népének az üdvösség idejét (Lk 1,15–17). [...]

A Keresztelő tanítványai félreismerték más

prófétáknál hasonlíthatatlanul nagyobb méltóságát. Ennek köszönhető, hogy az összegyháznak egyre jobban védekeznie kellett János személyének túlértékelése ellen. A Krisztusról szóló igehirdetés kényszerítve érezte magát, hogy tisztázza a Messiás prófétai előfutárának szerepét. „A törvény és a próféták Jánosig tartottak. Azóta az Isten országának örömhíre terjed...” (Lk 16,16). Bármily nagy volt is a Keresztelő, „aki a mennyek országában a legkisebb, az nagyobb nála” (Mt 11,11). „Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról” (Jn 1,8). „Nem a Messiás vagyok, hanem csak az előfutára” (Jn 3,28) – mondja maga János önmagáról. Egyszer azonban, Jézus Jordán-beli megkeresztelkedésekor föl kellett cserélődnie a szerepeknek: „Nekem van szűkségem a te keresztségedre, és te jössz hozzám?” (Mt 3,14).

Az a tény, hogy a későbbi János-szekta utólag elrajzolta a bűnbánathirdető alakját, mit sem változtat a Keresztelő üdvtörténetileg páratlan jelentőségén. Isteni küldetésének és prófétai nagyságának örök tanúja lett Jézus azáltal, hogy fölkereste a Jordánnál, és megkeresztelkedve vallomást tett prófétai igehirdetése és Isten népének fölkészítése mellett (Mk 1,9).

Jézus nemcsak az isteni megbízatás dolgában tudja egynek magát előfutárával, hanem az elutasításban is; hiszen egyaránt félreismerik, s megvetéssel és gyanúval fogadják Jánosnak, az előfutárnak és bűnbánathirdetőnek, valamint Jézusnak, az üdvösség meghozójának életmódját: „Eljött János, nem eszik, nem iszik, s azt mondják rá, hogy ördöge van. Eljött az Emberfia, eszik is, iszik is, s azt mondják rá, lám a falánk, iszákos ember, a vámosok és a bűnösök barátja” (Mt 11,18–19).

János igazi próféta volt, az utolsó és a legnagyobb a próféták közül. Az evangélium forrásai

szerint a bebörtönzött Keresztelő tanítványai útján megkérdézi Jézust, hogy ő-e „az eljövendő”, aki a megjövendőlt Bíró lesz, vagy valaki mást várjanak. Jézus az izajási üdvösség-prófécia szavaival felel: a vakok látnak, a süketek hallanak, a közelgő istenországot az üdvösség tettei hirdetik. És válaszáat az éppoly komolyan intő, mint vigasztalóan ígéretes boldoggá nyilvánítással zárja: „Boldog, aki nem botránkozik rajtam” (Mt 11,2–6). Sokáig úgy gondolták, a Keresztelő csak látszat, afféle „pedagógiai” kérdést akart föltenni, hogy maga Jézus szüntesse meg tanítványai kételkedését.

Mindazonáltal amennyire alaptalan ennek föltételezése, épp oly helytelen lenne azt állítani, hogy a Keresztelőnek kétségei voltak Jézus küldetését illetően. Joggal tehetette föl az említett kérdést egyszerűen csak azért, hogy Jézus erősítse meg őt – akire küldetése végén a vértanúság vár – hitében, hogy Jézus megjelenése és cselekedetei az ő próféciáinak beteljesülései.

János az igaz világosság tanúja – mely világosság a világba jött

–, de nem ő maga a világosság (vö. Jn 1,8–10). Ő még teljesen az öszövétségi próféta-ság talaján áll. Még nem tesz különbséget a Messiás első és második eljövetele közt. A végső idők Lélek-kiadását és az ítéletet együtt látja. Még nem tudta, hogy a Messiásnak először Isten kegyelmi idejét kell meghirdetnie, a szenvedésnek és bűnnek alávetett emberiség megváltójaként kell megmutatkoznia, mielőtt újra eljön ítélni, és megszüntetni a világ minden baját és jogtiprását.

Az Egyház Jézuson és Szűz Márián kívül csak Keresztelő Szent Jánosnak ünnepli meg a test szerint való születése napját június 24-én.

☞ Diós István: A szentek élete, Magyar katolikus lexikon, Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium I.

Összeállította: **Marci pap**

Zöldy Pál: Férfimaszkok Mi jelenik meg az életünkben?

4. A tanító

A papnak, a mágusnak nagyon közeli társa. A tanító árnyoldala az okoskodó, a megmondóember. Aki végig sem hallgatja a kérdést, már válaszol is. „Igen, én is éppen így csináltam”, mondja, vagy „így akartam”, „emígy kell csinálni”. Megpróbálja megoldani helyetted, merthogy igazán ő sem tudja, hogyan kell, de ezt be nem vállalná. Sok ilyen apa és főnök van, akit aztán inkább meg sem kérdezzünk, ha bajban vagyunk.

Valójában az bennünk a tanító, aki nem tanít, hanem tanulni lehet tőle. Az, aki láthatatlan, de a környezete láthatóvá teszi. Amikor a gyermekedtől halod vissza a saját szavaidat, és rádöbben, hogy milyen szavakat használsz. Amikor szóvá teszed az elhajigált zoknikat, és fiad csodálkozva mondja, hogy te is úgy hajigálsz. És amikor rádöbben, hogy látnak és mit látnak a körülöttesz lévők, akkor eldől, hogy ki vagy. Vállalod-e, hogy felelős vagy a tetteidért és a gondolataidért? Mert a férfi tanít. Azzal, hogy létezik, hogy van, hogy él. Ahogyan él. Megengedően, a

másiknak teret adóan, vagy betölt mindent, s elfoglalja a legjobb helyet? Táplál, vagy megeszi az összes rántott húst, legalábbis amennyit bír. Folyamatosan. Mert kíváncsi. Érdeklődik a világ, fogékony a változásokra. Nem akar befolyással lenni, mégis hat a folyamatokra. Olyan férfi, akit észrevesznek, meglátnak és megkérdőznek a fiúk. S ha őt kérdezik, néha már kérdés közben rájönnek, hogy mi a válasz. Követik.

Összeállította: **Létyán László**

Keresztség

Szeretettel köszöntjük egyház-községünk új tagjait:

André Ákos
Antal Angyalka - Gabriella
Lestyán Milla - Lizi
Gránca Virginia
Bartis Boróka

Elhunytjaink

Az Örök Világosság fényeskedjék nekik, nyugodjanak békében!

Dajka Juliánna
Szép Irén
Udvari Mózes

Impresszum

Kiadja a **Csíkszentkirályi Szent István Király Római Katolikus Plébánia**.

Cím: 537265 Csíkszentkirály 602. szám, Hargita megye, Románia.

Felelős kiadó: Papp Márton plébános, tel.: 0742 658 865. Korrektúra: Russu-Bors Tibor.

Lapterv, nyomdai munkálatok: United Graphic Arts Kft. - Csíkszentkirály, tel.: 0745 092 163.

Megjelent 300 példányban.